

2018/003

ONTVANGEN 08 MAART 2018

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Universiteit Leiden
t.a.v. het college van bestuur
Postbus 9500
2300 RA LEIDEN

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

06 MAART 2018

Datum

Betreft Besluit macrodoelmatigheid wo masteropleiding Governance of Sustainability

Onze referentie
1330654

Uw brief van
19 december 2017

Bijlagen
1

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Geacht College,

Met uw brief van 19 december 2017, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 2 januari 2018, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de wo masteropleiding Governance of Sustainability te verzorgen als bekostigde opleiding in de gemeente Den Haag. De opleiding is voorgesteld in het Croho onderdeel Natuur en de studielast is door u bepaald op 120 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 22 februari 2018, kenmerk 2018/003, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de wo masteropleiding Governance of Sustainability te verzorgen als bekostigde opleiding in de gemeente Den Haag.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de voorwaarden a, b en c van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar de genoemde adviezen van de CDHO.

Croho-procedure

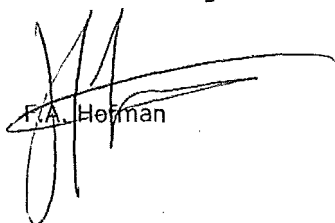
Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over

onderhavige opleiding een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Onze referentie
1330654

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de VSNU, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
dr. Jet Bussemaker
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 2 januari 2018 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Universiteit Leiden om de wo master Governance of Sustainability als bekostigde opleiding te verzorgen te Den Haag (brief van 19 december 2017 met kenmerk 2017/52581). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum
22 februari 2018

onderwerp **Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs**

nieuwe opleiding Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op
Universiteit Leiden het verzoek van de Universiteit Leiden om de wo masteropleiding Governance of
volftijd Sustainability als bekostigde opleiding te Den Haag te verzorgen.

wo master
Governance of Sustainability
Den Haag

Den Haag

ons kenmerk
2018/003

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

bijlagen
beoordelingskader

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de wo master Governance of Sustainability in Den Haag aanbieden. Het gaat om een Engelstalige wo master in het Croho onderdeel Natuur. De opleiding omvat 120 EC en wordt in voltijdvorm aangeboden. De opleiding bestaat inhoudelijk uit natuurwetenschappelijke, milieukundige en bestuurskundige vakken en wordt aangeboden vanuit twee faculteiten: de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen en de Faculteit Governance and Global Affairs. De faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen is penvoerder van de opleiding. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een hbo of wo bacheloropleiding in een natuurwetenschappelijke, technische of sociaalwetenschappelijke discipline. Studenten met een andere disciplinaire achtergrond kunnen instromen als zij aantoonbaar beschikken over interesse in multidisciplinaire vraagstukken, tenminste 8 EC aan kwantitatieve methoden hebben besteed en het Engels in voldoende mate beheersen. Afgestudeerden van de opleiding kunnen aan het werk bij (semi-)overheidsinstellingen en in het bedrijfsleven in onderzoeks-, beleids- en adviesfuncties op het gebied van duurzaamheid.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding nieuw is en noodzakelijk om de gewenste vernieuwing te realiseren. Ter onderbouwing van die stelling heeft aanvrager de voorgenomen opleiding vergeleken met een aantal éénjarige en tweejarige wo masteropleidingen. De commissie heeft geconstateerd dat er geen verwante hbo masteropleidingen zijn.

Het aanbod aan sterk verwante wo masteropleidingen bestaat uit de masters Environmental Sciences (UU, WUR, Radboud), Sustainability Science and Policy (Maastricht) en Climate Studies (WUR). Daarnaast heeft aanvrager een vijftal zijdeling verwante masteropleidingen geïdentificeerd: Engineering, Policy analysis and Management (TU Delft), Environment and Society Studies (Radboud Universiteit), Environmental and Energy Management (UTwente), Environment and Resource Management (Vrije Universiteit) en Global Business and Stakeholdermanagement (EUR). De commissie heeft daarnaast de masters Urban Environmental Management (WUR) en Energy and Environmental Sciences (RUG) als zijdelings verwant aanbod aangemerkt.

De masters Environmental Sciences zijn tweejarige Engelstalige multi- en interdisciplinaire masteropleidingen op het snijvlak van biologie, hydrologie, fysische geografie, energiewetenschappen, economie en sociale wetenschappen. In de opleiding van de UU ligt de nadruk op de sociale wetenschappen en niet op de natuurwetenschappelijke vakken zoals in de voorgenomen master van de Universiteit Leiden. De Utrechtse master besteedt volgens aanvrager minder aandacht aan de verschillende bestuurslagen. De Maastrichtse master Sustainability Science and Policy is éénjarig en heeft een geringere bètacomponent dan de voorgenomen tweejarige master. De WUR biedt een track Environmental Policy aan vanuit twee verschillende masteropleidingen: Climate Studies en Environmental Sciences. Deze track is inhoudelijk verwant aan de voorgenomen master Governance of Sustainability, maar volgens aanvrager is deze minder op alle facetten van governance gericht.

De overige, meer zijdelings verwante, masteropleidingen zijn allemaal gericht op duurzame ontwikkeling. In sommige gevallen wordt dit thema benaderd vanuit de technisch- natuurwetenschappelijke kant van de energietransitie, bij andere opleidingen ligt de nadruk op de sociale en economische consequenties van de transitie naar een duurzame samenleving en de beleidsvraagstukken die daarmee samenhangen. Elke opleiding komt voor een deel overeen met de voorgenomen master Governance of Sustainability.

Op grond van het bovenstaande concludeert de commissie dat de inhoud van de opleiding al bestaat. Daarmee is de noodzaak van deze opleiding in de zin van de Beleidsregel aangetoond. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

pagina 3 van 7 *Beoordeling criterium b Beleidsregel*

Aanvrager stelt dat de wo masteropleiding Governance of Sustainability aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte. Er wordt geen beroep gedaan op een wetenschappelijke behoefte, maar deze is wel onderbouwd. De commissie heeft deze onderbouwing betrokken bij de beoordeling.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager onderbouwt de maatschappelijke behoefte aan afgestudeerden van de master Governance of Sustainability aan de hand van de '2030 Agenda for Sustainable Development' van de VN uit 2015, de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025 en de Wetenschapsvisie 2025 van het Ministerie van OCW uit 2015, de Human Capital Agenda's van de Topsectoren uit 2016 en 2017, het Techniekpact uit 2013 en het Sectorplan Natuur- en Scheikunde uit 2010. Dit laatste plan is inmiddels gedateerd.

De VN beleidsagenda '2030 Agenda for Sustainable Development' bevat zeventien doelstellingen die betrekking hebben op wereldwijde duurzame ontwikkeling. De voorgenomen master sluit aan op zes van deze doelen: Goal 6. Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all, Goal 7. Ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy for all, Goal 13. Take urgent action to combat climate change and its impacts, Goal 14. Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development, Goal 15. Protect, restore and promote sustainable use of terrestrial ecosystems, sustainably manage forests, combat desertification, and halt and reverse land degradation and halt biodiversity loss, Goal 17. Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development.

Verder betoogt aanvrager dat de master Governance of Sustainability vanwege het interdisciplinaire karakter aansluit op de Strategische Agenda en de Wetenschapsvisie 2025 van het Ministerie van OCW; waarin het belang van inter- en multidisciplinair onderwijs en onderzoek is benadrukt. De opleiding draagt volgens aanvrager ook bij aan de verhoging van het aantal bèta opgeleiden in Nederland. In het Techniekpact en in de gezamenlijke Human Capital Agenda van de negen Topsectoren is vastgelegd dat men ernaar streeft dat in 2020 4 op 10 afgestudeerden een bètatechnische opleiding heeft afgerond. De voorgenomen master bevat een substantiële bètacomponent. De commissie concludeert op grond van bovenstaande bronnen dat de voorgenomen masteropleiding aansluit op een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling wetenschappelijke behoefte

Aanvrager geeft in het kader van de maatschappelijke behoefte aan dat de voorgenomen master Governance of Sustainability aansluit op 8 van de 25 routes binnen de Nationale Wetenschapsagenda. Het betreft de routes Sustainability development goals, Circulaire economie en grondstoffen, Op weg naar veerkrachtige samenlevingen/Energie transitie, Kwaliteit van de leefomgeving, Smart liveable cities, Duurzame productie van veilig en gezond voedsel en Water als weg naar innovatieve en duurzame groei. De commissie constateert dat de opleiding op deze onderzoeksroutes aansluit en daarmee beantwoordt aan een wetenschappelijke behoefte.

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 4 van 7 Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager onderbouwt de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de master Governance of Sustainability aan de hand van ROA's database AIS met prognoses tot 2020, SEO Studie & Werk 2016, De Nationale Alumni Enquête (NAE) uit 2015 en een Marktonderzoek Arbeidsperspectief Governance of Sustainability dat aanvrager in december 2017 heeft uitgevoerd. Aanvrager heeft ook een overzicht geleverd van organisaties en functies waarin afgestudeerden van de master terecht zouden kunnen komen en heeft een kleine steekproef uitgevoerd op vacaturesites. De commissie heeft daarnaast de meest recente ROA dataset met prognoses tot 2022 geraadpleegd.

Aanvrager geeft aan dat afgestudeerden van de master Governance of Sustainability vallen in de beroepsgroep 'Biologen en natuurwetenschappers' van het ROA. ROA verwacht voor deze beroepsgroep grote knelpunten in de personeelsvoorziening in de periode tot 2022, ook al is het aantal baanopeningen te typeren als laag.

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Biologen en natuurwetenschappers	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		-800	-3	-0.4	laag
Biologen en natuurwetenschappers	verwachte vervangingsvraag tot 2022		1400	5	0.8	erg laag
Biologen en natuurwetenschappers	verwachte baanopeningen tot 2022		1400	5	0.8	erg laag
Biologen en natuurwetenschappers	ITKB knelpunten beroepsgroep in 2022	0.85				groot

Bron: ROA, AIS

ROA brengt de Milieukunde-opleidingen, waar ook de voorgenomen master bij hoort, onder bij het opleidingstype wo Biologie, Wiskunde, Landbouw en Milieu. De perspectieven voor afgestudeerden van deze opleidingen zijn volgens ROA redelijk; er worden enige knelpunten in de personeelsvoorziening verwacht en de uitstroom uit de huidige opleidingen en de vraag vanuit de arbeidsmarkt zijn in evenwicht.

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
wo biologie, wiskunde, landbouw en milieu	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		3360	6	0.9	gemiddeld
wo biologie, wiskunde, landbouw en milieu	verwachte vervangingsvraag tot 2022		8600	15	2.4	gemiddeld
wo biologie, wiskunde, landbouw en milieu	verwachte baanopeningen tot 2022		11900	21	3.3	gemiddeld
wo biologie, wiskunde, landbouw en milieu	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022		14200	25	3.8	gemiddeld
wo biologie, wiskunde, landbouw en milieu	ITKP knelpunten personeelsvoorziening in 2022	1.04				enige
wo biologie, wiskunde, landbouw en milieu	IFA arbeidsmarktsituatie in 2022	1.04				redelijk

Bron: ROA, AIS

Uit SEO's publicatie Studie & Werk 2016 komt naar voren dat milieuwetenschappers het goed doen op de arbeidsmarkt. Zij vinden gemiddeld binnen drie maanden een baan op niveau en afgestudeerden binnen het cluster 'Bèta en beleid' vonden na circa vier maanden een baan op het eigen opleidingsniveau (p. 22). De NAE 2015 biedt eveneens een positief beeld van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden in het cluster Natuur; 70 tot 75% van de bevroegde alumni heeft een baan op wo niveau en in de richting van de studie (p. 15).

Aanvrager heeft tenslotte in december 2017 een marktonderzoek uitgevoerd, bestaande uit een enquête onder 554 respondenten. 59 respondenten hebben de enquête ingevuld. Van deze 59 respondenten schatte 58% in dat de kansen op de arbeidsmarkt voor afgestudeerden van de voorgenomen master goed (53%) tot zeer goed (5%) zullen zijn. De commissie beschouwt de uitkomsten van deze enquête als indicatief, gezien de geringe respons.

pagina 5 van 7 De commissie constateert dat aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat de master Governance of Sustainability beantwoordt aan een arbeidsmarktbehoefte. De commissie concludeert dat de master Governance of Sustainability aansluit op een maatschappelijke, een wetenschappelijke en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager heeft in de prestatieafspraken met de Minister een zestal profielthema's vastgelegd, te weten Fundamentals of Science, Health, Life and Biosciences, Health Across the Human Lifecycle, Law, Democracy and Governance, Legitimacy in a Multilevel Setting, The Asian Challenge en Global Interactions of Civilizations and Languages. De Campus Den Haag is geconcentreerd rondom het profielthema Law, Democracy and Governance, Legitimacy in a Multilevel Setting. Binnen de voorgenomen master Governance of Sustainability wordt aandacht besteed aan governance op verschillende bestuursniveaus en sluit daarmee aan op dit zwaartepunt. Aangezien de opleiding aansluit op de prestatieafspraken wordt aangenomen dat de aanvraag voldoet aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de vraag kunnen voorzien.

Vanaf 2 januari 2018 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de Universiteit Leiden om de wo masteropleiding Governance of Sustainability in Den Haag aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante wo master bekostigde opleidingen. Er zijn geen verwante onbekostigde opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide de afgelopen jaren.

opleiding	Instelling	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/2016	2016/2017
M Environment and Resource Management	Vrije Universiteit Amsterdam	60	73	75	59	55	89
M Urban Environmental Management	Wageningen University	40	39	49	39	65	51
M Energy and Environmental Sciences	Rijksuniversiteit Groningen	21	27	21	16	18	22
M Environmental Sciences	Radboud Universiteit Nijmegen	12	1	0	0	0	0
M Environmental Sciences	Universiteit Utrecht	99	66	106	97	115	96
M Environmental Sciences	Wageningen University	78	117	144	102	137	141
M Climate Studies	Wageningen University	20	17	26	31	29	31
M Sustainability Science and Policy	Maastricht University	11	21	18	13	38	45
M Global Business and Stakeholder Management	EUR	32	52	32	32	36	95
M Systems Engineering, Policy Analysis and Management	TU Delft	51	95	85	65	91	57
eerstejaars instroom totaal		424	508	556	454	584	627

Bron: bronHO

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van de toegenomen interesse in duurzaamheidsgerelateerde en natuurwetenschappelijke opleidingen, zowel op bachelor- als op masterniveau. Aanvrager verwacht dat circa 75 studenten zullen instromen in de master Governance of Sustainability, oplopend naar maximaal 100 studenten in het derde jaar. Na drie jaar wil aanvrager de instroom niet meer maximeren. De commissie acht de prognose van 50 tot 100 studenten plausibel. De commissie tekent daarbij aan dat de arbeidsmarktbehoefte op dit moment groot genoeg lijkt om ook de afgestudeerden van deze opleiding te kunnen absorberen. Een instroom van meer dan 100 eerstejaarsstudenten acht de commissie onwaarschijnlijk en onwenselijk, gelet op het beperkte aantal baanopeningen en de instroom in de bestaande verwante masteropleidingen.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 6 van 7 Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen opleiding Governance of Sustainability wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium b is aangetoond, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt bezien voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Aanvrager heeft een beschrijving geleverd van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur. De voorgenomen master Governance of Sustainability wordt verzorgd door de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen, gevestigd in Leiden, en de Faculteit Governance and Global Affairs, gevestigd in Den Haag. Het Centrum voor Milieuwetenschappen Leiden (CML) maakt deel uit van de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen. Binnen dat instituut wordt al een internationale minor 'Sustainable Development' aangeboden. Verder sluit de opleiding aan op het Leiden-Delft-Erasmus (LDE) Centre for Sustainability, het samenwerkingsverband rond duurzaamheidsonderzoek en onderwijs van de Universiteit Leiden, de TU Delft en de EUR. Binnen de Faculteit Governance and Global Affairs in Den Haag vallen het Leiden University College en het Instituut Bestuurskunde. Dit laatste instituut heeft leerstoelen op het terrein van international governance, public affairs, publiek management en EU governance, waarbij ook duurzaamheidsvraagstukken onderzocht worden. Uit de adhesiebetuigingen die bij de aanvraag zijn gevoegd komt ook naar voren dat aanvrager beschikt over goede contacten met het werkveld. De inbedding in de kennisinfrastructuur is verzekerd.

Vestiging van de opleiding in Den Haag heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de opleiding Governance of Sustainability in Den Haag te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

pagina 7 van 7 **Bijlage:**
Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebesteding heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.

